

Suaugusiųjų neįgalumo išmoka (angl. Adult Disability Payment)

Kas yra suaugusiųjų neįgalumo išmoka?

Tai pinigai, skirti padėti žmonėms padengti papildomas išlaidas, kurios dažnai atsiranda dėl neįgalumo, ilgalaikio sveikatos sutrikimo ar nepagydomos ligos. Škotijoje ši išmoka pakeičia asmens savarankiškumo išmoką (angl. Personal Independence Payment), kurią anksčiau mokėjo Darbo ir pensijų departamentas (angl. DWP).

Kas gali gauti suaugusiųjų neįgalumo išmoką?

Prašymą dėl suaugusiųjų neįgalumo išmokos gali pateikti žmonės, jei:

- jie yra 16 metų ar vyresni ir turi negalią, ilgalaikį sveikatos sutrikimą arba serga nepagydoma liga
- jie dar nėra sulaukę valstybinės pensijos amžiaus

Suaugusiųjų neįgalumo išmoka nepriklauso nuo pajamų. Nėra svarbu, ar negalią turintis žmogus dirba arba turi santaupų.

Ko mums reikia iš prašymą pateikiančių žmonių?

Norėdami priimti sprendimą dėl prašymo, turime suprasti, kaip žmogaus būklė ar negalia veikia jo gyvenimą. Šią informaciją prašome nurodyti prašymo formoje.

Mums taip pat reikia patvirtinamosios informacijos iš vieno specialisto, kurioje patvirtinama asmens negalia, sveikatos sutrikimai ir poreikiai. Tai gali būti diagnozė, jei ji nustatyta, tačiau norint pateikti prašymą diagnozė nebūtina. Patvirtinamosios informacijos pavyzdžiai: socialinės priežiūros planai, receptų išrašai ir specialistų, pavyzdžiui, socialinių darbuotojų, gydytojų ir fizioterapeutų, siuntimai.

Žmonės gali pateikti prašymą ir neturėdami patvirtinamosios informacijos. Jiems paprašius, šią informaciją galime surinkti jų vardu, tačiau prašymo nagrinėjimas gali užtrukti ilgiau.

Kaip apskaičiuojami išmokos tarifai?

Suaugusiųjų neįgalumo išmoką sudaro 2 komponentai: kasdienio gyvenimo dalis ir mobilumo dalis. Žmonės gali atitikti kriterijus vienam arba abiem komponentams gauti.

Kasdienio gyvenimo komponentas būna dviejų tarifų:

- standartinis – 72,65 GBP per savaitę
- padidintas – 108,55 GBP per savaitę

Mobilumo komponentas būna dviejų tarifų:

- standartinis – 28,70 GBP per savaitę
- padidintas – 75,75 GBP per savaitę

Žmonės, gaunantys padidinto tarifo mobilumo komponentą, gali panaudoti dalį arba visą sumą naujo automobilio, neįgaliųjų motorolerio ar elektrinio neįgaliojo vežimėlio išperkamai nuomai pagal specialiai pritaikytą transporto priemonių ir įrangos programą (angl. Accessible Vehicles and Equipment Scheme).

Kaip bus mokama išmoka?

Pirmasis mokėjimas paprastai skaičiuojamas nuo pirmosios prašymo dalies pateikimo internetu dienos arba nuo tos dienos, kai asmuo paskambino į Škotijos socialinės apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas prašymo teikimo procesas, jei prašymą pateikė telefonu ir užpildė popierinę formą.

Suaugusiųjų neįgalumo išmoka mokama kas 4 savaites atgaline data. Pinigai bus mokami į prašyme nurodytą sąskaitą.

Ar išmoką gali gauti nepagydoma liga sergantys asmenys?

Taip. Nepagydomomis ligomis sergantiems asmenims taikoma atskira pagreitinta prašymų nagrinėjimo tvarka. Nepagydoma liga sergantis asmuo turės teisę gauti didžiausio tarifo kasdienio gyvenimo ir mobilumo komponentą, periklausomai nuo to, kiek laiko jis serga nepagydoma liga.

Jei asmuo serga nepagydoma liga, suaugusiojo neįgalumo išmoka bus mokama kas savaitę avansu.

Ką daryti, jei asmuo jau gauna asmens savarankiškumo išmoką (angl. Personal Independence Payment) arba neįgaliųjų pragyvenimo pašalpą (angl. Disability Living Allowance)?

Jei asmuo jau gauna šias išmokas, jam nereikia pateikti prašymo. Jam mokamos išmokos bus automatiškai persiųstos prie suaugusiųjų neįgalumo išmokos, nesustabdant teisės gauti išmoką.

Prieš tai bus atsiųstas laiškas, kuriame bus pateikta išsamesnė informacija.

Kaip galima pateikti prašymą?

Sužinoti daugiau ir pateikti prašymą galima internetu mygov.scot/adultdisability. Prašymą taip pat galima pateikti asmeniškai, telefonu arba paprašyti atsiųsti popierinę formą paštu. Skambinkite mums nemokamu telefonu **0800 182 2222**.

Ar jiems reikia advokato pagalbos?

Nepriklausoma advokatų tarnyba „VoiceAbility“ padeda neįgaliesiems pateikti prašymus dėl Škotijos socialinės apsaugos išmokų. „VoiceAbility“ galite skambinti nemokamu telefonu **0300 303 1660** arba apsilankyti jų internetinėje svetainėje www.voiceability.org.

Daugelis žmonių nerimauja dėl pragyvenimo išlaidų. Jūs nesate vieni. Norėdami sužinoti, kokią pagalbą galite gauti, apsilankykite gov.scot/costoflivingsupport. Taip pat galite nueiti į vietinį Gyventojų konsultavimo biurą (angl. Citizens Advice Bureau).

Kaip galima su mumis susisiekti?

Galite mums skambinti nemokamu telefono numeriu: 0800 182 2222

Teksto perdavimo paslauga: 18001 +0300 244 4000 (turintiems klausos sutrikimų)

Britų gestų kalbos naudotojai: contactscotland-bsl.org

Internetinį pokalbį: chat.socialsecurity.gov.scot/